

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ritt Bjerregaard: Undervisningsministeren har ved fremsættelsen af lovforslaget den 30. november 1972 og i bemærkningerne til samme understreget den meget positive udvikling, der er foregået inden for HF-området fra lovens start i 1966 til i dag, og også omtalt de ændringer, der er foregået undervejs. Jeg skal ikke trætte med en gentagelse, blot understrege, at med bekendtgørelsen af 28. juni 1972, der giver HF'ere adgang til universiteterne, er vi nået derhen, hvor alle de politiske partier i 1966 gerne ville. HF blev altså ikke en ny blindgyde i forbindelse med læreruddannelsen, den kom tværtimod til at bryde med det traditionelle uddannelsesmønster.

Ved lovens start i 1966 udtalte daværende undervisningsminister K. B. Andersen, at HF-uddannelsen skulle være åben opad og nedadtil. Som tidligere påpeget er det lykkes fuldt ud med åbningen opad. Uddannelsen har givet adgang til mange forskellige videreuddannelser som f. eks. de sociale højskoler, arkitektskolerne, landbohøjskolen og altså også universiteterne, for blot at nævne nogle enkelte. Det har også medført en ændring i § 1 i lovforslaget.

Spørgsmålet er, om det er lykkedes lige så godt med åbningen nedadtil. Med åbningen nedadtil mentes, at HF-uddannelsen skulle henvende sig til de unge, der ikke fulgte det traditionelle uddannelsesmønster, men som f. eks. havde været ude i erhvervslivet nogle år og så ønskede at fortsætte en uddannelse. I nogen grad afspejler aldersfordelingen, om denne åbning nedad er nået, medens en statistik over den forudgående uddannelse jo ikke viser, om realeksamen f. eks. er taget nogle år efter en erhvervsuddannelse.

I bemærkningerne til lovforslaget side 3 er optrykt en procentuel fordeling på alder og køn af eleverne i 1. kursusklasse 1971-72. Heraf fremgår det, at ca. 66 pct. af de studerende er under 20 år, medens 33 pct. er over 20 år. Tilsvarende tal for en gymnasieklasse ville selvfølgelig vise, at der ikke var nogen over 20 år. Der er altså tale om en vis åbning nedadtil, en tredjedel af eleverne, men ikke så stærk, som mange kunne have ønsket sig.

Om det er muligt at gøre denne procent større, kan være vanskeligt at sige. Man

kunne tænke sig, at en spredning af HF-uddannelsesstederne kunne forbedre resultatet. Jeg tænker her i første række på den snævre forbindelse, der er blevet imellem gymnasium, seminarium og HF.

Af oversigten i bemærkningerne til lovforslaget side 3 fremgår det, at kun med hensyn til statens HF-kursus, og det er kun godt 300 elever ud af godt 8.000, er der tale om en adskillelse. HF-uddannelsen kunne vel strengt taget lige så godt placeres i tilknytning til andre uddannelsessteder som f. eks. højskoler og erhvervsskoler, og hvis det ville betyde, at større grupper mennesker fik mulighed for at få en uddannelse, så var det dog værd at overveje. Måske kan den ændring, der blev indført fra efteråret 1970 i medfør af lov om fritidsundervisning vedrørende muligheder for under fritidsloven at etablere forsøgsundervisning i enkelte fag, hjælpe med til, at flere aldersgrupper kommer med.

Dagspressen er selvfølgelig hvert år ved tilmeldingen til HF opmærksom på, hvor mange ansøgere der er, og måske i særlig grad hvor mange der bliver afvist. Desværre måtte der i 1972 også afvises en lang række kvalificerede ansøgere, 900, og derved var der i praksis adgangs begrænsning til HF-uddannelsen. Det er på alle måder beklageligt, især selvfølgelig fordi man ikke finder den begrænsning på gymnasierne. Undervisningsministeren har i bemærkningerne til lovforslaget side 2 en omtale af dette problem, og han mener, at han med de påtænkte udvidelser af klasserne kan dække behovet i de kommende år. Jeg håber meget, han har ret i denne antagelse, og det kan vi i hvert tilfælde få lejlighed til at høre nærmere om under udvalgsarbejdet.

Ved denne status over HF-loven vil det også være på sin plads at komme ind på de overvejelser, der har været fremme om at slå HF og gymnasierne sammen, ønsker, der har været ført frem fra forskellig side og selvfølgelig også med forskellig motivering. Nogle ønskede, at HF's friere arbejdsformer og tilvalg skulle overføres til gymnasierne, andre ønskede, at HF-uddannelsen skulle ind i nogle fastere, faglige baner. Jeg mener ikke, der skal ske en sammenslutning af HF og gymnasierne. HF er blevet et alternativ til gymnasierne og har på grund af helt andre traditioner tiltrukket nye grupper, som